

Giriş Tarihi: 21.12.2020

Dr. Bülent Yavuz: Biden, Türkiye'yi kaybetmeyi göze alamaz

İSA TATLİCAN

ABONE OL

Google News

ABD'de kamu diplomasisi alanında faaliyet gösteren akademisyen Dr. **Bülent Yavuz**: ABD seçimlerini kazanan **Joe Biden**, **Türkiye**'yi ve Erdoğan'ı yakından tanıyan biri. Türkiye, **NATO**'ya **Almanya**'dan bile fazla destek veriyor. Biden, dış politikada Türkiye olmadan **NATO**'yu toparlayamaz. Türkiye'nin oyun kurucu bir ülke olduğunu artık ABD de görüyor

1980 yılından bu yana **ABD**'de yaşayan Akademisyen Dr. **Bülent Yavuz**, kamu diplomasisi konusunda önemli çalışmalara imza atmış bir isim. Başkan yardımcılığını yaptığı şirket üzerinden birçok dünya liderinin **seçim** çalışmalarında yer alan Bülent Yavuz, son ABD seçimlerini hakkında yaptığı analizlerle dikkat çekti. ABD seçimlerini kazanan **Joe Biden** ekibini de yakından tanıyan Bülent Yavuz, son dönemde oluşan algının aksine **Türkiye**-ABD ilişkilerinin geleceğinden oldukça ümitli.

41 YILDIR ABD'DEYİM

SON DAKİKA

-Hocam kaç yıldır ABD'siniz?

41 yıldır ABD'deyim. 1980 yılında bir burs ile Amerika'ya geldim. 12 Eylül darbesinden hemen önceydi. Buraya yerleştim ve hayatımı burada düzenledim. Türkiye ile olan ilişkim hep sıcak kaldı. Mühendisim ve Slikon Vadisi'nde 7 yıl çalıştım. Sosyolojik eğilimler ile yolumuz bir şekilde kesişti. Büyük kamu diplomasisi şirketlerinde üst düzey yönetici olarak çalıştım.

-ABD siyaseti ile nasıl yollarınız kesişti?

ABD siyaseti ile her zaman ilgiliydim. 1980'li yıllarda ABD'de öğrenci liderliği yaptım. Bütün yabancı öğrencilerin temsilcisiydim. 20'li yaşlarda rektörlerle valilerle ilişkim oldu. ABD siyasetini o yaşlarda tanıma imkanım oldu. ABD demokrasisinin çalışılması ve anlaşılması gerektiğini düşündüm ve epey mesafe katettim.

TRUMP PANDEMİDEN ÖNCE AÇIK ARA ÖNDEYDİ

-Son seçimlerde Biden kurmay ekibi ile tanıştınız mı?

Benim danışmanlık verdiğim grubun Biden ekibi ile birlikte çalışıyor. Ben Biden tanıtım ekibini yakından tanıma imkanı buldum. Bu süreçte Cumhuriyetçilerle ve Demokratlarla Türkiye üzerine konuştum. Biden ekibi ile de bu konuda fikir alışverişinde bulundum.

-Biden Ocak ayında yemin ederek Başkanlık koltuğuna oturacak. Bu başarıyı neye bağlıyorsunuz?

Trump Covid sürecini iyi yönetemedi. Biden'in başarısından çok Trump'ın son süreçteki başarısızlığını konuşmak daha doğru olacak. ABD'de seçimi en iyi bilen kamuoyu araştırma şirketi Harvard Harris ile çalışıyorum. Seçimler Pandemi öncesinde yapılsa Trump açık ara kazanırdı.

BAŞTAN TÜRKİYE DÜŞMANI OLARAK GÖRÜLMEMELİ

-Demokratlar ve Biden yönetimi Türkiye düşmanı mı?

Türkiye'deki bu algı son derece yanlış. Demokratlar Türkiye düşmanı asla değil. Sorun şu. Türkiye ABD'de fazla bilinen bir ülke değil. Sorunların başında da bu geliyor.

-Biden'in geçtiğimiz Ocak ayında yaptığı bir konuşmada açıkça Türkiye'deki seçilmiş iktidarı hedef alıyor ve muhalefete destek vermemiz gerekir diyor. Peki bunu nasıl açıklamak gerekir?

Biden'in bu ifadesinin üzerine çok gidildi. Biden'in o konuşmayı yaptığı günlerde henüz aday adayydı. Demokratların aday olma şansı çok düşüktü. O cümleleri adaylık yarışında söylenmiş sözler olarak görmek gerekir. O sözlerle Biden'in Türkiye politikasını tarif etmek bence büyük yanlış olur.

BİDEN'İN TÜRKİYE'Yİ TANIMASI AVANTAJ

-Biden Türkiye'yi yeni tanıyan bir politikacı değil. Türkiye'nin öneminin bilincinde olduğunu düşünebilir miyiz?

Elbette. Biden çok tecrübeli bir politikacı. Senatoda dış ilişkiler komisyonu başkanlığı yaptı. Türkiye'yi ve Sayın Cumhurbaşkanı Erdoğan'ı yakından tanıyor. Bunlar bizim için bir avantaj.

TÜRKİYE'Yİ DIŞLAYARAK NATO'YU TOPARLAYAMAZ

-Biden'in dış politikada bir önceliği olacak mı?

En önemli hedefi kurumların toparlanması. Trump döneminde kurumlar arasında bir ahenk yoktu. Bundan en fazla yara alan kurum [NATO](#) oldu. Biden bir NATO toparlanmasına çok önem veriyor.

Türkiye'yi dışlayarak NATO'yu toparlayamaz. Türkiye NATO'nun çok önemli bir parçası.

-Biden' ı yakın çevrelerle görüştüğünüzde Türkiye-ABD ilişkilerinin geleceği konusunda nasıl sinyaller alıyorsunuz?

ABD siyasi çevrelerde Türkiye'yi bilen tanıyan insanlarla tanıma imkanı olmayanların bakışı arasında çok farklılık olduğunu görüyoruz. En önemli konumuz Türkiye'nin ve Türk insanının tanıtılması olmalı. Türkiye'nin jeopolitik öneminden bahsediliyor ve Türkiye-ABD ilişkileri hep bir savunma sanayi üzerinden değerlendiriliyor. Bunun değişmesi gerekiyor. Türkiye'nin bir askeri ortaktan daha öte olduğunu gösterebildiğimiz ölçüde ABD Türkiye gerçeğini daha iyi anlayacaktır.

ABD KÖTÜ İMAJINI TAMİR EDEBİLİR

-Peki Biden yönetimi Türkiye'yi önyargısız bir şekilde anlamaya açık mı?

Elbette, Biden yönetimi Türkiye ile diyaloga çok açık. ABD'nin yeni yönetiminin içindeki isimleri birer birer inceleyin. İçinde göçmenleri görüyorsunuz. Değişik ırklardan olan insanları görüyorsunuz. Yerlileri görüyorsunuz. Peki Biden yönetimi dış politikasını insani ölçülere getirebilir mi? Bu çok önemli bir soru. ABD dünyanın jandarmalığını üstlendi ve Batı'da ona bu görevi yükledi. Bunu yaparken de birçok çam devirdi. Ancak geldiği noktada özellikle bizim yaşadığımız coğrafyada ABD'nin popülaritesi çok düşük.

-Peki yeni yönetim, ABD'nin dış politikadaki bu kötü imajını tamir edebilir mi?

Bunu tamir etmesi gerekir ama bu imaj değil biraz niyet işi. Ortadoğu'da bir terör saldırısı ile Fransa'daki bir terör saldırısı ABD basınında aynı büyüklükte yer almıyor. Bu coğrafyadaki insanlar da huzur içerisinde insan gibi yaşamak istiyor. Yeni yönetim bu isteğe cevap verebilecek mi? Biden yönetimi bunu isterse ve yapabilirse bölgeye ve Türkiye'ye çok farklı bakacaktır. Ben bu konuda ümidimi koruyorum.

EN BASİT 5 YAPTIRIMI SEÇTİLER

-Peki yaptırımlar konusunda Biden yönetimi daha ileri gidebilir mi?

Ben bu konuda iyimserim. Yaptırımlara bakıldığında en hafif olan 5 madde seçildi. Trump 5 maddeyi kendisini seçmeyi tercih etti. Biden'a da bırakabilirdi. Kendisini uygulayarak Biden'ın elini rahatlatmış oldu. Biden ile Cumhurbaşkanı Erdoğan arasında bir diyalogun başlayacağını düşünüyorum. NATO'nun yeniden yapılandırılması da bu diyalog sürecine olumlu etki edecektir.

-S-400 ve F-35 krizlerini aşabilecek miyiz?

Bunlar taktiksel krizlerdir. Başkan Trump bunu çok açık bir şekilde izah etti. "Türkler bizden Patriot istedi vermedik, onlar da gittiler Rusya'dan S-400 aldılar" dedi. Mesele bu kadar basit aslında.

BİDEN İSLAMOFOBİK DEĞİL

-Avrupa'da islamofobi yükseliyor. Demokratlar içinde böyle bir eğilim görüyor musunuz?

Biden'in Macron gibi islamofobik bir eğilimi olduğunu düşünmüyorum. İslamofobi ile Biden asla yanyana gelmez. Biden'ın ben kötü bir insan olduğunu düşünmüyorum. Sadece Bosna katliamları başladığında ABD senatosunda feryat eden ve herkesi müslüman Boşnakların yardımımıza çağırın isim Biden'dı. Başkan Clinton'un Bosna insiyatifini almasını sağlayan kişi de Biden'dı. Bunların videolarını görebilirsiniz.

-Peki Türkiye-ABD ilişkileri eskisi gibi olabilir mi?

Eskisi gibi olmayacaktır. Çünkü Türkiye eski Türkiye değil. ABD'nin de bunu anlaması lazım. Hangi konularda paralel düşünüyoruz, farklı düşünüyoruz ve sıkıntılı düşünüyoruz. Bunlar ortaya konulması gerekiyor. Sıkıntılı konuların başında S-400 ve YPG meselesi geliyor.

TÜRKİYE'Yİ YENİ LİGDE GÖRMELERİ GEREKİYOR

-ABD ile başka sıkıntılı konularımız var mı?

Türkiye bölgede etkisini giderek arttırıyor. Artık oyun kurucu bir ülke. Türkiye'nin rızasının alınmadan bölgede adım atılmasının zor olduğunu artık ABD de görüyor. Bunun yanısıra Türkiye'nin savunma sanayiinde attığı adımlar. Kendi öz kaynaklarımıza doğru yürüyoruz. Ne diyorsak yapan bir Türkiye

geride kaldı. Artık geri gelmez. Türkiye'nin Doğu Akdeniz'de haklarının gaspedildiği bir çözüm düşünülemez. Türkiye'yi artık başka bir ligde görmeleri gerekiyor. Karşılıklı saygı ile hareket ederlerse Türkiye'den karşılık bulacaklarını düşünüyorum.

-PKK terörü ile büyük mesafe alınmış olan Kürt sorunu ABD'de bazı çevreler tarafından aynı kefedede değerlendirildiğini düşünüyor musunuz?

ABD'de entelektüellerinden siyasetçisine, akademisyeninden sokaktaki vatandaşa kadar Türklerle Kürtlerin yıllardır savaştığını düşünür. Bunun doğru olmadığını tüm Türkler ve Kürtler bilir. Bu algının yerleştirilmesinde PKK ve FETÖ çok emek sarfetti. Bu yanlış algının çökertilmesi gerekiyor. Bir kamu diplomasinin parçası olarak bunu yapmalıyız. Bu çok elzem bir konu.

FETÖ'YE DEMOKRATLARA YENİDEN ANLATMALIYIZ

-FETÖ'cülerin Demokratlarla arası nasıl?

FETÖ'cülerin kongre üyeleri ile yıllardır süregelen bir ilişki var. Cumhuriyetçilere de Demokratlara da ulaşmaya çalıştılar. FETÖ meselesini kime sorduysam aynı cevabı alıyorum. Hukuksal boyutunun yanısıra bir de siyasi boyutu var. Fetullah Gülen burada muhalif bir vaiz olarak biliniyor. Yeni yönetime bu yapıyı çok iyi anlatmak gerekiyor. Konunun hukuksal yönetimi çok iyi anlatmalıyız. Bunu bir fırsat olarak görmeliyiz.

TÜRKİYE'Yİ KAYBETMEK ÇIKARLARINA UYGUN DEĞİL

-Biden yönetimi ortamı daha da gererek Türkiye'yi tamamen kaybetmeyi göze alabilir mi?

Bunu yaparlarsa çok saçma bir politika izlemiş olurlar. Dünyayı hiç anlamadıklarını düşünmüyorum. Türkiye'yi kaybetmeyi asla istemezler. Nereden bakarsanız bakın bu ABD'nin çıkarlarına uygun değil. NATO çerçevesinden bakarsanız bakın bu böyledir. Türkiye [Almanya](#)'dan daha fazla NATO'ya katkıda bulunuyor. Nerelerde kopukluk yaşadysak oralardan düzeltmeye başlamalıyız. Kamu diplomasisi çok önemli. Beyaz Saray ve Washington düzeyinde kalıyor. Başka ülkeler bunu nasıl yapıyor incelememiz lazım. Buna iyi bir örnek İsrail. Bu uzun soluklu bir hadise. Sadece devletin görevi değil. ABD'de yaşayan Türkler burada birer elçiyiz.

